

Big Day 1996

Roy Slaterus & Ferdy Hieselaar

Inleiding

Zaterdag 11 mei jl. doorbruisten enkele leden van de VWG de regio met de bedoeling in 24 uur zoveel mogelijk soorten vogels waar te nemen. Op de Big Day van dit jaar probeerden twee teams het record, dat voor onze regio op 128 soorten stond, te verbreken. Evert van Huijssteeden, Pim de Nobel, Pieter Thomas en Roy Slaterus namen het op tegen Hans & Pim Groot, Ferdy Hieselaar en Berry van der Hoorn. Eerstgenoemden hadden vanwege hun originele strategie het meeste recht op de overwinning. Dit was misschien de reden dat dit team later op de dag gezelschap kreeg van Marianne Willems, die zich ook in de strijd wilde mengen.

Team 1

Kort nadat een zeer luidruchtige Pauw besloten had om onze nachtrust niet langer te verstoren ratelde onze wekker. We hadden bij Pieter thuis geslapen. Zijn woning in Bennebroek was het ideale vertrekpunt voor onze route. Nog nooit was een team een Big Day gestart op één van de landgoederen die het zuidelijke deel van Zuid-Kennemerland rijk is. Wij meenden dat wij de soorten, die de basis vormen van een onvergetelijke overwinning, hier konden vinden. In de omgeving van Leyduin leek de kans op Appelvink, Grote Lijster, Bonte Vliegenvanger, Vuurgoudhaan en Ooievaar groter dan in de Kennemerduinen (het gebruikelijke vertrekpunt van een Big Day).

De eerste soort die we bezochten was de Ooievaar. Zelfs in het donker liet het paartje langs de Fazantenlaan in Heemstede zich bewonderen. De tocht ging verder naar Leyduin, waar Houtsnippen en Bosuilen bij het eerste licht voor het laatst rondvlogen. Steeds meer zangvogels mengden zich in het ochtendkoor. Niet alleen Merels en Zanglijsters zongen hun mooiste lied, maar ook een Grote Lijster. Op naar de Appelvink. Deze geheimzinnige vogel was enkele malen opgemerkt in Leyduin. Voor ons reden genoeg om het gebied te bezoeken. Onze inspanningen werden, geheel volgens de verwachting, niet beloond. Wie ziet er immers nog Appelvinken rond half mei?! De zoektocht leidde naar Aerdenhout. Goudhaan en Groene Specht werden aan de lijst toegevoegd. Een knappe ontdekking was die van een Bonte Vliegenvanger in het Naaldenveld.

Tevreden over de soortenlijst haastten we ons naar het strand. We hadden dan wel Ooievaar, Bonte Vliegenvanger en Grote Lijs-ter gevonden, maar misschien was de trek over zee reeds afge-
 nomen bij onze late aankomst. Eenmaal op de boulevard van Bloemendaal aangekomen leek een blik over zee dit vermoeden te bevestigen. Met een schuin oog over zee fietsten we naar Zandvoort en zonder Kuifleeuwerik weer terug naar Bloemendaal. Wat het schuine oog niet zag was dat wel degelijk vogels de kustlijn volgden. Vanaf de Reddingsbrigade zagen we schitterende groepen Kanoeten, Zilverplevieren, Rosse Grutto's, sterns en veel andere soorten voorbijvliegen. Langsvliegende duikers en noordse dieven leverden weinig determinatieproblemen op. De noordse dieven waren uitsluitend Visdieven (...) en de enige duiker was een Parelduiker in zomerkleed!

Hoewel er nog geen einde aan de steltloper trek was gekomen vertrokken we in de richting van de Kennemerduinen. Goed voorbereidend werk leverde tijdwinst op. In een mum van tijd spoorden we Havik, Boomleeuwerik en Paapje op. De stemming binnen het team was opperbest doch enigszins ongedurig. De goede trek over zee lokte ons naar de Zuidpier van IJmuiden. Na een zware tocht door mul zand bereikten we ons doel, waar Kuifleeuwerik, Roodhalsfuut, Zwarte Zee-eend en Dwergmeeuw op ons wachtten. Een aardige toevoeging aan de lijst! De laatste kans op Noordse Stern hadden we echter verspeeld. Tussen de Visdieven op het strand bevond zich wel een stern met duidelijk kortere poten, maar de snavelpunt van deze vogel was echt zwart. Logisch, het was een Dwergstern.

Op weg naar de Geelpootmeeuw van de IJbunker kwam de gevreesde confrontatie met onze tegenstanders. Uiteraard waren de gesprekken weinig informatief. Pogingen van hun kant om ons morele schade te bezorgen sloegen we in de wind. Hun Appelvink, Roodkeelduiker en Roodhalsfuut beantwoorden we met Parelduiker, Bonte Vliegenvanger en Grote Lijster. Het oponthoud had niet veel langer moeten duren want kort na onze aankomst bij de IJbunker zagen we de Geelpootmeeuw wegvliegen; voorgoed naar we hoopten.

Het was inmiddels 17.00 uur. Ruim twee uur lang hadden we de binnenduinrand afgestroopt op zoek naar Sperwer, Goudvink, Zwarte Mees en Specht en enkele andere soorten. Hoogtepunt was een overvliegend Witgatje. Kuifmezen en Fluiters waren het gemakkelijkste te vinden; de overige soorten lieten zich echter helemaal niet vinden. Ondanks onze man-meer-situatie (Marianne had zich inmiddels aangesloten) dreigden we de grip op de wedstrijd te verliezen. Tamelijk lastige soorten prijken op onze lijst, maar enkele eenvoudige ontbraken.

In de polder werd ons team geconfronteerd met de zwaarwegende laatste loodjes. Materiaalpech, vermoeidheid en honger teisterden ons team. Tot overmaat van ramp verliet Evert ons team.

Toen we om 20.00 uur eindelijk een snackbar bereikt hadden konden we de lijst gaan tellen. Een Buidelmees, die we in Rui-goord aantreffen, bracht ons één plaats dichtter bij het record. Het mocht niet baten. Na een laatste opleving met soorten als Zomertaling, Watersnip en Ransuil, bereikten we het keurige aantal van 126.

Grijnzend wachtten onze tegenstanders ons op. Zij beweerden 135 soorten gezien te hebben. Onze ongeloofwaardige reacties waren terecht. Ze hadden zich verteld! Het juiste aantal was 136... Het is overbodig nog meer woorden vuil te maken over deze dag. Ach, het was maar een spelletje.

Team 2

Eigenlijk vrijwel hetzelfde team als in 1994, alleen (vanwege zijn betere determinatiekennis van sterns) Berry in plaats van Pim de Nobel. Verder ook dezelfde slaappleats (bij de ouders van Hans), het zelfde vertrouwde beginpunt (Bleek & Berg) en vrijwel de oude vertrouwde route. Op naar de (vertrouwde?) overwinning (en misschien het record?)!

Het begin loopt goed met een piepend Bosuiljong, Nachtegaal en vele, vele Houtsnippen. Verder al snel de eerste zangers zoals de onvermijdelijke Zanglijsters.

We blijven dit jaar niet zo lang in de binnenduinrand hangen om nog goede zeetrek mee te maken. De mist gooit echter roet in het eten. Dan maar eerst naar Zandvoort voor de Kuifleeuwewrik, die door enige teamleden bijna overreden wordt. Met een Sperwer in de zeereep (jammer, we mogen de dode Roodborstta-puit in zijn poten niet tellen!) sluiten we van de zes "alge-mene" roofvogelsoorten nu al af. We vinden eigenlijk dat we dan wel recht hebben op een zeldzame roofvogel vandaag, een Visarend, Zwarte Wouw of Roodpootvalk bijvoorbeeld.

Bij Parnassia aangekomen breekt de zon door en blijkt de op het eerste oog tegenvallende zeetrek juist ontzettend mee te vallen: diverse Roodkeelduikers en duikers spec., een Rood-halsfuut in zomerkleed ter plaatse, een groepje Rotjes, twee Middelste Zagers, de nodige strandlopersoorten, Dwergmeeuw en uiteraard alle vijf sternsoorten (niet te missen!) geven hoop op een goed resultaat, maar de anderen zullen natuurlijk ook goede trek hebben en we moeten nog wat binnenduinsorten.

De binnenduinen lopen echter "ongehoord" goed met op één punt Wielewaal (éénmaal gehoord), Appelvink en Goudvink (beide overvliegend) en bij de ingang van Duin en Kruidberg Fluiters en Zwarte Specht (twee keer kort roepend, moet genoeg zijn!); alleen de Kuifmees kost wel wat tijd, maar wordt uiteindelijk toch binnengegeld.

Bij de Zuidpier komen we voor het eerst de concurrentie tegen: lijken ze nou een beetje uit het veld geslagen door onze

"krenten" in de pap? Pim de Nobel kijkt zeer achterdochtig (is het nou bluff of echt?) en het enige dat Evert uit kan brengen, is: "Wij hebben onze eigen Roodhalsfuut". En dat klopt want die zit een stukje verder langs de Zuidpier. De pier levert ons verder nog Zwarte Zee-eend, Paarse Strandlopers en diverse zangertjes op, waaronder een totaal onverwachte maar mooi mee-gomenen Bonte Vliegenvanger. De IJBunker wordt echter een tegenvaller: we hebben wel een Zwarte Roodstaart maar verdorie niet die v... Geelpootmeeuw.

We rijden via de Casarca van de sluizen langzaam richting polders met nog maar ca. 20 soorten te gaan tot het record en twee uur achter op het snelste tijdschema. Gezien de soms simpele soorten die we nog moeten zien (onder andere Kievit, Grutto en Waterhoen) zou het toch moeten lukken om het record te breken; maar ja, het andere team zal ook wel een goede dag hebben. Door de Velserbroek rijdend vragen we ons even af of we Struisvogels ook mogen tellen... De polder loopt zoals de hele dag eigenlijk al loopt: alles heel gemoedelijk en vrijwel alle soorten laten zich gemakkelijk aan de lijst toevoegen. Via de oostelijke Houtrakkerbeemden naar Ruigoord voor de Buidelmees (mooi bij het nest, gelukkig bleef toch nog één teamlid alert!) en de Blauwborst. Op de Hoge Spaarndammerdijk evenaren we het oude record al, dus kunnen we om ± 19.00 uur lekker rustig gaan vettebekken in Spaarndam.

Net als we voldaan weer vertrekken komt het andere team hongerig aangefietst en stelt Pim de Nobel de vage vraag: "Hoeveel nog: drie, vier?" Wij weten alleen dat we potentieel nog wel ca. tien soorten aan de lijst kunnen toevoegen en dat zijn we ook van plan. De westelijke Houtrakkerbeemden leveren meteen Temminckjes, Bosruiter en weer een Havik op. Terwijl de anderen de plasjes afzoeken zegt Pim Groot losjes: "Goh, wat is ie mooi!" Hans en Berry kijken voor de zekerheid even welke vogel Pim zo mooi vindt en inderdaad, het is een hele mooie ... Visarend! Krijgen we toch nog waar we recht op hadden!

Met een niet geplande Snor bij de Binnenliede (hoeven we niet meer naar de Vijfhuizerzandput) en een helaas niet-telbare Ransuil (samen met Witgatje de enige soort die niet door het gehele team gezien is) komen we op 136 soorten. Vrij snel hierna komen we om ongeveer 22.00 uur het andere team tegen en na wat aftasten blijkt dat zij het record nog niet verbroken hebben en dus ons in de resterende twee uur (zonder licht) niet meer kunnen verslaan. Zelf hebben we ook geen zin meer om voor een Patrijs nog twee uur rond te rijden (ik ben al blij als ik nog thuis kom zonder blijvend zonder knieën door het leven te moeten gaan (word ik hier nu al te oud voor?!)). We hebben wat we wilden: het andere team 'verpletterend' verslaan en ook het record sterk verbeterd. Een volgend team moet van goede huize komen om dit nog te verbreken!